

In 1916, J.J. Thomson (as in Thomson scattering; discoverer of the electron) said it perfectly:

“If you pay a man a salary for doing research, he and you will want to have something to point to at the end of the year to show that the money has not been wasted. In promising work of the highest class, however, results do not come in this regular fashion, in fact years may pass without any tangible result being obtained, and the position of the paid worker would be very embarrassing and he would naturally take to work on a lower, or at any rate a different plane where he could be sure of getting year by year tangible results which would justify his salary. The position is this: You want one kind of research, but, if you pay a man to do it, it will drive him to research of a different kind. The only thing to do is to pay him for doing something else and give him enough leisure to do research for the love of it.”

1916’da elektronun kaşifi J. J. Thomson demiş ki, mealen:

Bir insana *araştırma* yapması için para verirsiniz ve sene sonunda ondan somut bir ilerleme beklerseniz, daha kolay ilerleme umudu olan alanlarda çalışacaktır. Bu da aslında ondan beklediğinizin tersi bir çeşit araştırmadır. Çünkü gerçek araştırmada bazen yıllar boyunca ilerleme sağlamak mümkün olmaz. Ancak düzenli olarak somut sonuçları olan araştırma biçimi en işe yaramaz ve aslında ona ödeme yaparak elde etmeye gerek olmayan bir araştırma biçimidir. Bu meseleyi çözmek için araştırmacıya başka bir sebeple ödeme yapmalı ve ona araştırma yapması için boş zaman bırakmalısınız.

Günümüz üniversite sistemi için söylenmiş gibi duruyor. *Publish or perish* (yayınla veya yok ol) sistemi araştırmacıları *yayın olsun da, ne olursa olsun* noktasına getiriyor.

Ancak bir yandan da bunun alternatifi diye sunduğu çözümün ne kadar uygulanabilir olduğuna bakıyorum. Sosyal *bilimlerde* öyle olmayabilir ama temel bilim alanlarında aynı kurumdaki hemen hiçkimse başkasının yaptığı araştırmanın ne kadar önemli olduğunu ve nasıl seyrettiğini bilmez. Doktora sonrası (ve hatta çoğunlukla doktora sırasında) artık insanların kendi araştırma yollarını çizmesi beklenir. Bu durumda *birine para ödeyelim ve zaman verelim, sonra ondan araştırma hasıl olsun* diyebilir miyiz, şüpheliyim.